

**RESEAU INTERNATIONAL DES ORGANISMES DE BASSIN
INTERNATIONAL NETWORK OF BASIN ORGANIZATIONS
RED INTERNACIONAL DE ORGANISMOS DE CUENCA**

**15de INTERNATIONALE CONFERENTIE « EURO RIOB 2017 »
VOOR DE TOEPASSING VAN EUROPESE WATERRICHTLIJNEN**

**EURO-RIOB 2017
Dublin - Malahide, Ierland
20 – 23 september 2017**

« VERKLARING VAN MALAHIDE »

Uiteindelijke versie 07

De 15de conferentie van de « EURO-RIOB »-groep die van 20 tot 23 september 2017 plaatsvond in Dublin, Ierland, bracht 126 deelnemers bijeen als vertegenwoordiger van nationale besturen, stroomgebiedinstanties, gezagsdragers evenals NGO's, ondernemingen, internationale en regionale organisaties en academische instellingen, afkomstig uit 33 landen.

De in 2003 te Valencia, Spanje, binnen RIOB opgerichte « EURO-RIOB »-groep van Europese stroomgebiedinstanties voor de toepassing van de Kaderrichtlijn Water (KRW - 2000/60/EG) is bedoeld om de uitvoering van het waterbeleid in Europa te verruimen, met name aan de hand van de Gemeenschappelijke Uitvoeringsstrategie (CIS – Common Implementation Strategy), uitgaande van de concrete ervaring op het terrein. De « EURO-RIOB »-groep ondersteunt de Europese landen en ook de kandidaat lidstaten en verspreidt de beginselen en tools van de Europese richtlijnen met betrekking tot water. Hij neemt deel aan de debatten over de uitvoering van die Richtlijnen op Europees grondgebied, met inbegrip van de overzeese gebieden, en op ruimer vlak naar partnerlanden die grenzen aan de EU, in de Balkan, in Oost-Europa, de Kaukasus en Centraal Azië en het Middellandse zeegebied.

In dit kader en binnen RIOB zorgen het Netwerk van Stroomgebiedinstanties van Centraal- en Oost-Europa (CEENBO), het Midditerraan Netwerk van Stroomgebiedinstanties (REMOB), en het nieuwe Netwerk van Stroomgebiedinstanties voor Oost-Europa, de Kaukasus en Centraal-Azië (EECCA – NBO), op schaal van elk van hun regio's voor uitwisseling van ervaringen en voor debatten over het stroomgebiedbeheer.

De « EURO-RIOB »-groep houdt jaarlijks een plenaire vergadering: Valencia (Spanje) in 2003, Krakau (Polen) in 2004, Namen (België) in 2005, Megève (Frankrijk) in 2006, Rome

(Italië) in 2007, Sibiu (Roemenië) in 2008, Stockholm (Zweden) in 2009, Megève (Frankrijk) in 2010, Porto (Portugal) in 2011, Istanbul (Turkije) in 2012, Plovdiv (Bulgarije) in 2013, Boekarest (Roemenië) in 2014, Thessaloniki (Griekenland) in 2015 en Lourdes (Frankrijk) in 2016.

De werkzaamheden van de 15de internationale conferentie « EURO – RIOB 2017 » in Dublin hadden betrekking op een voorbereidende workshop aangaande de opzet van het gegevensbeheer inzake water en de elektronische rapportering, een stevige uitdaging in het kader van een evenwichtige uitvoering van de waterreglementering en van de vier themagebonden kringgesprekken over de volgende actuele onderwerpen, waardoor van gedachten kon gewisseld worden over de voortgang of de moeilijkheden bij de uitvoering van de water- en overstromingsrichtlijn, om zo gespreksstof te krijgen in verband met een mogelijke aanpassing van de KRW:

- **De KRW, de komende mijlpalen:** de beoordeling 2019 met het oog op de aanpassing, de 3de Stroomgebiedsbeheerplannen, en ook verder reikend,
- **Adaptatie aan de klimaatverandering:** druk, prioriteiten, verzekeringen, impact en veerkracht van de gouvernementele organisaties en economische sectoren,
- **De publieke participatie:** de statutaire raadpleging voor de opmaak van het Stroomgebiedbeheerplan, de Strategische Milieubeoordeling (EES), de Beoordelingen van de Incidenten Natura 2000 en de Maatregelenprogramma's en de deelname van de sectoren, van vrijwilligers, NGO's en bestaande netwerken,
- **De nieuwe bedreigingen voor watersystemen:** de achteruitgang van de natuurlijke rijkdommen en ecosystemen, nieuwe verontreinigende stoffen en gevaarlijke stoffen die in de voedselketen terecht komen, diffuse verontreiniging, plastic, hydromorfologie, exoten.

Er wordt aan herinnerd dat de RIOB-leden de term « stroomgebied » dienen te zien als omvattende plaatselijke, nationale en grensoverschrijdende rivierbekkens, meren en watervoerende lagen.

51 mededelingen werden gedaan in de loop van de conferentie. Daarover werd gedebatteerd.

In de marge van de conferentie werd eveneens de workshop over intercontinentale integratie (Europa – Latijns-Amerika) van het ECOCUENCAS-project gehouden.

De conclusies van de workshop en het gelijklopende event werden voorgesteld in de plenaire zitting.

- **Kringgesprek nr. 1: De KRW, naar de aanpassing in 2019**

In de in 2000 afgekondigde KRW is voorzien dat deze uiterlijk in 2019 « opnieuw dient bekeken te worden ». De eerste uitdaging bij dit hernieuwd onderzoek is de toekomst van de Richtlijn na 2027. We weten vandaag immers dat op die deadline niet alle waterlichamen de doelstelling “goede toestand” zullen halen, in tegenstelling tot de vereisten van de richtlijn. Daarom dienen we ons af te vragen hoe de KRW er in de toekomst zal uitzien: verder gaan in dezelfde context, bepaalde punten van de Richtlijn wijzigen om deze over 2027 te tillen?

In heel Europa wordt gevreesd dat het onmogelijk wordt om de “goede toestand voor waterlichamen” uiterlijk in 2027 te halen, dit ondanks de inspanningen om de druk van menselijke activiteiten op de watervoorraden in te perken, en men ziet ook de bedreiging van Europese geschillen. Hierdoor wordt de operationele uitvoering van de richtlijn in de komende jaren in vraag gesteld.

Het beraad over de toekomst van het waterbeleid is al aangevat op het niveau van de Europese instanties en de lidstaten. Dit moet evenwel sneller gaan, met name door beroep te doen op deskundigen bij de stroomgebiedinstanties.

Hoewel het Europese recht soms maakt dat de publieke opinie Europa afwijst, dient de aanpassing van de richtlijn ervoor te zorgen dat burgers zich er meer bij achter scharen. Dit veronderstelt begrijpelijke, toegankelijke en gepaste doelstellingen. Daartoe is het ook nodig dat de gemaakte vorderingen worden erkend en onder de aandacht gebracht, wat niet altijd gemakkelijk wordt gemaakt door « in itinere » wijzigingen aan de beoordelingscriteria voor de goede toestand.

In het kader van dit overleg worden best de volgende punten in aanmerking genomen:

- De in de KRW bepaalde principes en het hoge streefdoel ervan worden ruimschoots erkend,
- De daadwerkelijke toepassing van de KRW moet gestoeld zijn op beter waterbestuur op regionaal vlak, waarbij alle actoren van de plaatselijke autoriteiten dienen betrokken te worden en ernaar gestreefd wordt om de communicatiekloof tussen EU, de lidstaten, de stroomgebieden en het publiek te dichten.
- De reeds goedgekeurde investeringen om de KRW uit te voeren, zowel vanuit het oogpunt van de organisaties als van de concreet uitgevoerde werkzaamheden dienen afgeschreven te worden en een permanent karakter te krijgen, en economische studies om de kosten van het watergebruik in rekening te brengen moeten stelselmatig worden opgestart om de planning en het blijvend karakter te onderbouwen,
- De ingewikkelde financieringsstelsels van de EU moeten vereenvoudigd worden zodat er efficiënte investeringen kunnen komen naargelang de behoeften van de lidstaten.
- De sectorale integratie van de doelstellingen, in het bijzonder op het vlak van landbouw, industrie, bodembeheer, het vermarkten van chemische producten dient als uitdaging te worden benadrukt.
- De landbouw is de grootste gebruiker van de watervoorraad en de door schaarste getroffen landen moeten het hoofd bieden aan een kwantitatief probleem dat niet wordt aangehaald in de Richtlijn; in die landen is bijkomende infrastructuur nodig om te zorgen voor een beter beheer van de hulpbron en om gepast aan de noden tegemoet te komen.
- De technische moeilijkheden om te bepalen hoe de goede toestand eruit ziet, en de wijze waarop gerapporteerd dient te worden over de vooruitgang en de verbetering van de waterecosystemen en ook het principe one out, all out dat de vooruitgang verhuult, dienen met name in ogenschouw te worden genomen voor de toekomst van de KRW.
- Het is van belang dat de goede toestand duurzaam en gezamenlijk gebeurt, zodat de ervaringsuitwisseling een meerwaarde wordt en de opdrachtgevers een duurzaam beeld krijgen van hun verplichtingen op middellange termijn.
- Het is belangrijk om in te zien dat het principe « one out all out » tot grote onverschilligheid leidt en dat dit daarom herbekeken moet worden.
- De uitdagingen naar aanleiding van de klimaatverandering inzake kwantiteit en kwaliteit van de watervorraden dienen integraal opgenomen te worden bij de uitvoering van de KRW, waarbij het bestaande verband tussen waterkwaliteit en de kwaliteit van ecosystemen en biodiversiteit meer aandacht krijgt. Laatstgenoemden zijn immers een troef bij de klimaatverandering op schaal van de stroomgebieden.

- Het is overigens nog te vroeg om de efficiëntie van bepaalde maatregelen, die genomen werden met betrekking tot watervoorraden of ecosystemen, te beoordelen.

De EURO-RIOB-leden menen dat de KRW dient te evolueren op basis van de bewezen wetenschappelijke vooruitgang, waarbij voorzichtig te werk dient gegaan te worden bij het herbekijken van de KRW en gezorgd moet worden voor continuïteit om te vermijden dat er te lang gedebatteerd wordt ingeval van een volledige omslag van de Richtlijn. Het komt erop aan, te weten hoe de zich aftekenende vooruitzichten best worden aangepakt (moeilijkheid om de doelstellingen inzake de goede toestand in 2027 te halen), in de wetenschap dat de KRW niet afloopt in 2027 en dat het daarna moeilijker wordt om verder uitstel te verkrijgen.

Het verdient de voorkeur om het operationele kader van de uitvoering te verbeteren door zowel een pragmatischer aanpak van de vastgestelde doelen op basis van aangetoonde wetenschappelijke gegevens, als door de KRW te doen aansluiten bij een Europees waterbeleid, waarbij de KRW-doelstellingen worden opgenomen in andere sectorale beleidsvormen van de EU (landbouw, energie, transport, het vermarkten van chemische stoffen...) , de ontwikkeling van innovatieve projecten, wat gepaste financiële en technische begeleiding mogelijk maakt. De ontwikkeling van informatiesystemen en de onderlinge uitwisselbaarheid daarvan, in de hand gewerkt door de geleideijke uitvoering van de Inspire-richtlijn, worden onmisbare drijvende krachten bij deze sterkere integratie. Met name dient de verbetering hiervan te leiden tot een andere kijk op de werkelijkheid en de uitdagingen. Bovendien moeten de EIS in de eerste plaats ten dienste staan van de burger, wat globaal genomen nog niet het geval is.

De EURO-RIOB-leden hebben vragen bij de planning van de richtlijnaanpassing: 2019 blijkt immers te vroeg om de beoordelingsresultaten betreffende de tweede beheerplannen (deadline 2021) te verwerken, en de mogelijke aanpassing zou er komen in de loop van de uitvoering van de derde plannen, die dus pas van toepassing zou worden na 2027.

Om zoveel mogelijk bij te dragen tot het debat met de Commissie overwegen de EURO-RIOB-leden om bij de volgende vergadering in 2018 Europese parlementsleden te betrekken in de loop van een kringgesprek.

Hoewel de tweede cyclus van het beheerplan is uitgevoerd, moet nu al werk gemaakt worden van de voorbereiding van de 3de cyclus met betrekking tot 2022 – 2027, met in het bijzonder het bepalen van de te halen doelstellingen na afloop van de 3de cyclus, en rekening houdend met de evolutie van de wereldwijde context, namelijk de goedkeuring door de VN van de doelen inzake duurzame ontwikkeling, waaronder DDO 6 met betrekking tot water, en de goedkeuring van het Verdrag van Parijs inzake de adaptatie aan de klimaatverandering.

Door de KRW aan te passen en deze aspecten mee te nemen bij de volgende cyclus van het beheerplan wordt er in die zin een krachtig signaal gegeven.

De EURO RIOB-leden zouden van in de beginfase moeten betrokken worden bij het herbekijken en aanpassen zodat ze op basis van hun ervaring in het uitvoeren van de KRW kunnen bijdragen tot het overleg.

- **Kringgesprek Nr. 2: Adaptatie aan de klimaatverandering in stroomgebieden**

COP 21, in 2015 gehouden in Parijs, en COP 22, in 2016 gehouden in Marokko, hebben duidelijk de noodzaak aangetoond om sneller te handelen teneinde de effecten van de klimaatverandering op watervoorraden en bevolkingsgroepen mee te nemen.

Het Pact van Parijs over « water en de adaptatie aan de effecten van de klimaatverandering in stroomgebieden, meren en watervoerende lagen », opgestart door RIOB in partnership met de Economische Commissie van de Verenigde Naties voor Europa (EC-VN) tijdens COP21 in het kader van het Actieplan Lima-Parijs (LPAA), geeft een samenvatting van de principes en te voeren acties voor adaptatie binnen de stroomgebieden. D

Meer dan 358 stroomgebiedsinstanties, ministeries, plaatselijke en nationale autoriteiten, ondernemingen, verhuurders, onderzoeks- en onderwijsinstellingen, leden uit het middenveld en internationale organisaties uit 92 landen ondertekenden dit « Pact » dat sindsdien de “Wereldwijde agenda voor klimaatactie (GCAA)» werd.

Naast dit verdrag dient er nu tot actie te worden overgegaan. In het verlengde van dit pact en van de eind 2016 gehouden COP 22 werden projecten en ervaringen inzake adaptatie aan de klimaatverandering op schaal van de stroomgebieden opgetekend. Aan de hand van de verzamelde gegevens kan dan kennis en praktijk gedeeld worden, met een gemeenschappelijk taalgebruik, waarbij verhuurders en regeringen worden aangepord om werk te maken van deze prioritaire uitdaging inzake adaptatie van de watervoorraden aan de effecten van de klimaatverandering, wat nu wel onontbeerlijk en dringend wordt.

Het is de bedoeling om de acties, van welke aard dan ook, sneller uit te voeren. Dergelijke acties zijn bijzonder relevant in landen die getroffen worden door watertekort, want de voorraden volstaan niet en krimpen wellicht nog verder door de effecten van de klimaatverandering.

Op het niveau van de Europese Unie en meer algemeen genomen is het aangewezen om op zoek te gaan naar de best mogelijke manier om de KRW en de richtlijn overstromingsrisicobeheer en ook de richtlijn mariene strategie te laten samengaan, in het bijzonder bij het bepalen van de maatregelen voor adaptatie aan de klimaatverandering die opgenomen moeten worden in het beheerplan en het maatregelenprogramma voor het stroomgebied. Dit slaat vooral op de Overstromingsrisicobeheerplannen, de droogteplannen en de programma's voor verontreinigingsbestrijding.

Zo moet de Europese Unie, gezien de toenemende waterschaarste in talrijke regio's, zich meer toeleggen op technologieën en technieken die bedoeld zijn om de vraag aan te pakken en water te besparen.

Verder moeten de komende stroomgebiedbeheerplannen en maatregelenprogramma's (3de cyclus) zodanig opgevat worden dat ze de door de klimaatverandering ontstane druk meenemen. Zo moeten de beheerplannen op schaal van de stroomgebieden gepaste maatregelen vermelden om het hoofd te bieden aan de effecten van de klimaatverandering en aan andere vormen van druk zoals demografie, verstedelijking of de ontwikkeling van de landbouw.

Die adaptatiemaatregelen dienen opgesteld te worden aan de hand van een sectorenoverkoepelende aanpak, samen met alle economische sectoren die een impact hebben op de betrokken regio's, stroomgebieden en deelstroomgebieden. De sectorgebonden beleidsvormen (energie, landbouw, stedenbouw, ...) en de daaraan verbonden adaptatiemaatregelen dienen ook opgenomen te worden en op elkaar afgestemd.

Alles wordt best in het werk gesteld om te vermijden dat het grondwater overbelast wordt omwille van een te sterke vraag. Het effect van verstedelijking moet tevens worden opgemeten ten aanzien van het grotere risico.

De risicoanalyse is een belangrijk element dat aan bod dient te komen in de verschillende stappen, met name bij trapsgewijze effecten. Bij extreme klimaatverschijnselen dient nog iets uitgewerkt te worden in de zin van een « aanvaardbare » risicobeoordeling door de bevolkingsgroepen.

Daartoe is het noodzakelijk dat de informatiesystemen over water versterkt worden, zodat deze performanter en onderling uitwisselbaar worden door ze open te trekken naar gegevens over de klimaatverandering. Er is met name een inspanning nodig om de gegevens op dit vlak te structureren. Tevens dienen de opvolgings- en controlesystemen waarmee plannen en programma's in real-time kunnen aangepast worden, te worden versterkt, in het licht van de grote onzekerheid die inherent is aan klimaatverandering en de effecten daarvan. De Euro RIOB-leden herhalen hun aanbeveling om tussen Europese landen intenser aan ervaringsuitwisseling te doen over deze aspecten van integraal gegevensbeheer.

Zodoende kan het met een goede kennis van de plaatselijke kwetsbaarheid ten aanzien van de klimaatverandering makkelijker worden om realistische scenario's te voorzien en een helderder beeld geven van de impact op watervoorraden en bevolkingsgroepen om zo de efficiëntste prioritaire acties te bepalen op schaal van het stroomgebied en de deelstroomgebieden.

Het maatregelenprogramma moet de kans bieden om bepaalde adaptatieacties, die al in de huidige programma's vermeld staan, uit te diepen en zelfs te versterken, waarbij we niet mogen vergeten dat deze kwestie niet slaat op een enkele KRW-cyclus, en dat de zaken nog verder evolueren naarmate de kennis over de effecten van de klimaatverandering toeneemt. Algemeen gesproken maakt de klimaatverandering de reeds bestaande risico's op verstoring van het evenwicht intenser en vergroot ze deze. Het zal bijgevolg altijd moeilijk zijn om « historische » acties af te wegen tegen specifieke adaptatieacties. Daarentegen bestaat de uitdaging erin om goed na te gaan of de ingevoerde maatregelen verder reiken dan de klimaatverandering, wat onontbeerlijk is.

Aan de hand van het kringgesprek werd meer kennis opgedaan over de eerste aanbevelingen van het ECOCUENCAS-project, met als doelstelling de "Versterking van het beheer van de stroomgebieden door een grotere veerkracht ten aanzien van de gevolgen van de klimaatverandering en het ontwikkelen van mechanismen voor financiële herverdeling vanuit het oogpunt van duurzame ontwikkeling in de modelstroomgebieden in Brazilië, Colombia, Ecuador en Peru".

Het Ecocuencas-project maakt deel uit van het Europese programma WATERCLIMA-LAC « *Regionaal beheerprogramma voor stroom- en kustgebieden in Latijns-Amerika en de Caraïben* » en het succes ervan toont aan hoe belangrijk een versterkte ervaringsuitwisseling tussen Europa en America wel is. Daarbij worden de regionale netwerken van stroomgebiedsinstanties gebruikt (Euro-RIOB en RELOB)...

- **Kringgesprek Nr. 3: Deelname van de actoren en het publiek aan het stroomgebiedbeheer**

De deelnemers aan de EURO-RIOB-conferentie herhalen dat de betrokkenheid van actoren en publiek cruciaal is voor een beter beheer van de watervoorraden en dat hun informatie en deelname aan het beslissingsproces vanuit het bovenstroomse gedeelte nog dient uitgewerkt te worden om hen meer vertrouwd te maken met de maatregelen en acties in de beheerplannen.

Tevens moet het publiek toegang krijgen tot de monitoringresultaten en tot inzicht komen over water en watersystemen, de toestand en evolutie daarvan. Zo krijgen ze trouwens een eigen verantwoordelijkheid bij de beslissingen en worden de acties bijgevolg ook efficiënter. Dit is ook een uitdaging om die informatiedoorstroming begrijpelijk en tastbaar te maken voor een groter aantal mensen.

Het is onontbeerlijk dat al degenen die bezig zijn met het waterbeleid en de daaruit voortvloeiende maatregelen iedereen wijzen op de eigen verantwoordelijkheid zodat er vooruitgang kan geboekt worden en er efficiënter wordt gewerkt. Hierdoor komt er een groter inzicht in de kosten waar de verschillende gebruikerscategorieën mee te maken krijgen en in de nodige geschilbeslechtingen om die kosten te innen.

Vanaf de aanvang van de KRW-implementatie lag de nadruk op de noodzaak van deze publieke participatie in het beheer van de watervoorraden en in het opmaakproces van de beheerplannen.

Zo kwam er een statutaire publieke raadpleging bij de opmaak van de beheerplannen, de strategische milieubeoordeling, de beoordelingen van de Natura 2000-incidenten en de maatregelenprogramma's.

Die raadplegingen hangen niet alleen af van aanwezige besluitvormende of adviesorganen op verschillende niveaus, maar ook van een relevante vertegenwoordiging van de verschillende gebruikerscategorieën binnen die instanties. Die punten zijn van wezenlijk belang bij de publieke participatie zodat er meer inzicht verkregen wordt in de komende uitdagingen en in de vereiste inspanningen. We kunnen alleen maar vaststellen dat de raadplegingen maar weinig watergebruikers op de been brengen en vaak niet representatief zijn voor alle lagen van de bevolking.

De EURO-RIOB-leden benadrukken het belang van die participatieve benaderingen die bevorderd dienen te worden om betere resultaten te krijgen in het beheer van de watervoorraden. Ze benadrukken de noodzaak van een sterkere inzet van de plaatselijke gemeenschappen bij projecten inzake watervoorradenbeheer.

In dit verband dient de uitbouw van riviercomités/-commissies waarin de verschillende belanghebbende partijen zetelen (gezagsdragers, gebruikers, de staat), of ze nu vrijwillig, af en toe, informeel of institutioneel en gereguleerd deelnemen, sterk te worden aangemoedigd. De zodoende verzamelde plaatselijke actoren bepalen de gezamenlijke doelen inzake waterbeheer en de middelen om daartoe te komen.

Omdat de toepassing van de maatregelen in talrijke landen de verantwoordelijkheid is van plaatselijke, openbare of privébouwheren, is het onontbeerlijk dat er gezorgd wordt dat deze actief deelnemen aan het KRW-uitvoeringsproces in het bovenstroomse deel, en ook bij het uitwerken van de maatregelenprogramma's.

De EURO-RIOB-leden benadrukten eveneens het belang van een gezamenlijke visie bij de lidstaten en de Commissie, zodat de nationale watergerelateerde wetgevingen verduidelijkt en verbeterd worden. Die gezamenlijke visie zou kunnen leiden tot een beter bestuur op het vlak van water, in het bijzonder om partnerships tot stand te brengen tussen de plaatselijke overheden en gebruikersverenigingen, activiteiten op alle niveaus af te stemmen tussen waterschappen en overheden en vernieuwende technologieën op het vlak van water en hernieuwbare energie te implementeren.

- **Kringgesprek Nr. 4: Nieuwe milieuproblemen aan de orde van de dag**

Door een betere kennis en meetinstrumenten komen nieuwe bedreigingen van de watersystemen aan het licht. Het gaat daarbij vooral over nieuwe verontreinigende stoffen bij

stoffen die bedoeld zijn om de gezondheid van mens, dier of plant te behoeden, nieuwe gevaarlijke stoffen of voor ecosystemen en waterkwaliteit schadelijke micropolluenten.

Deze veel moeilijker te bestrijden verontreinigende stoffen dan de klassieke organische verontreiniging komen in kleine hoeveelheden voor en zijn dus moeilijk te meten. Ze kunnen overigens terecht komen in de voedselketen, met diverse funeste effecten op de gezondheid of het milieu die uiteindelijk nefast zijn voor alle mogelijke levensvormen. Dit slaat in het bijzonder op hormoonontregelaars.

Die aantastingen van de waterkwaliteit komen bovenop de reeds bekende verontreinigingen zoals calamiteuze verontreinigingen of diffuse verontreinigingen waarvan de oorzaken en oorsprong duidelijk zijn: industrie, landbouw, bijvoorbeeld.

Milieusystemen krijgen ook te maken met de ontwikkeling van meestal woekerende exoten die snel aangroeien en waarvan het onduidelijk is hoe er iets aan te doen.

Tot slot moeten de rivierbekkens het hoofd bieden aan de effecten van de hydromorfologische wijzigingen ingevolge menselijke ingrepen (werken aan de rivier, werken aan de oevers, ...).

Dit alles leidt onvermijdelijk tot een ontaarding van de natuurlijke, milieu- en ecologische rijkdom; daarom is het onontbeerlijk dat de vormen van water- en biodiversiteitsbeleid afgestemd worden en dat, waar mogelijk, de voorkeur moet gegeven worden aan oplossingen vanuit de natuur.

De EURO-RIOB-leden benadrukken de noodzaak om efficiënter en natuurvriendelijker te werk te gaan om de beste redmiddelen te vinden voor deze ontaarding van ons watererfgoed en van de ecosystemen. In dit opzicht zijn de ontwikkelingen op basis van de natuur en de groene infrastructuur, zoals ze naar voren gebracht werden door de Commissie, een veelbelovende denkpiste die dient aangehouden en uitgewerkt te worden.

- **Internationale en regionale initiatieven**

Tijdens deze conferentie konden ook de verschillende internationale samenwerkingsinitiatieven voor de ontwikkeling van GIRE en het goed bestuur in bekkens en deelbekkens van Oost-Europa en Centraal-Azië bekeken worden. Die voorbeelden tonen aan dat de EU en de lidstaten de solidariteit met de zuiderse landen of de EU-buurlanden sterk moeten blijven ondersteunen en de ontwikkeling van financieringsvormen om te zorgen voor watervoorziening en –sanering moet schragen, dit overeenkomstig de Doelstelling inzake Duurzame Ontwikkeling nr. 6 van de agenda 2015-2030 van de Verenigde Naties.

Rapport van de voorbereidende workshop over de opzet van het gegevensbeheer inzake water en de elektronische rapportering

De workshop had tot doel om met elkaar de lessen te delen die getrokken werden uit de voorgaande rapporteringsfasen en meningen uit te wisselen over de goede praktijken en de mogelijke vereenvoudigingen. Vanuit de workshop kwamen de volgende aanbevelingen.

- De nood aan stabiliteit in de specificaties van de rapportering, en vooral dan tussen twee cycli
- De wens om de rapportering te rationaliseren, met name vermijden dat diensten herhaalde malen ondervraagd worden over reeds gerapporteerde gegevens.
- Het gebruik van de rapportering voor informatie naar het publiek toe en het ter beschikking stellen en benutten van de gerapporteerde gegevens.
- De behoefte om de specificaties vroegtijdig te bepalen.
- De noodzaak om de onderbouwing aan te vullen, vooral dan de ontwerpbepalingen.
- De behoefte om de procedures om gegevensuitwisseling te vergemakkelijken, te vereenvoudigen.
- De behoefte aan open-sourcetools om de gegevens te verzamelen, te beheren en te verspreiden.

- Versterking van de communicatie tussen het bekken en het landelijke niveau zodat de bij de rapportering ondervonden moeilijkheden zouden geacteed worden op de verschillende niveaus en besproken zouden worden op Europees niveau.
- De behoefte aan traceerbaarheid van de gegevens om de verschillen naargelang de informatiebron uit te klaren.
- De noodzaak om de onderlinge uitwisselbaarheid uit te bouwen om de communicatie tussen de informatiesystemen te vergemakkelijken.

De EURO RIOB-leden drukken hiermee hun aanbevelingen uit.

Na de zware aardbeving die Mexico trof, willen de deelnemers aan de conferentie uiting geven aan hun solidariteit met de Mexicaanse autoriteiten, samen met de voorzitter van RIOB wereldwijd, Roberto Ramirez De La Parra, directeur-generaal van CONAGUA en dit samen met de stroomgebiedsinstanties van Mexico.

De conferentie « EURO – RIOB 2017 » is een belangrijke stap om de balans op te maken in verband met de KRW-toepassing in de loop van de tweede cyclus van het Stroomgebiedbeheerplan 2016 - 2021, maar ook om voorstellen te verwoorden met betrekking tot de toekomst van de Richtlijn, waarbij uitgegaan wordt van de ervaring van de EURO RIOB-leden. Dit is ook de stem van de stroomgebiedsinstanties, een van de fundamentele belanghebbenden bij de uitvoering van de water- en overstromingsrichtlijnen ; hierdoor kan de feedback van op het terrein versterkt worden en kunnen er aanbevelingen uit afgeleid worden voor de toekomst.

De EURO-RIOB-leden menen dat de inspanningen bij de toepassing van de maatregelen dienen opgevoerd te worden zodat alle EU-waterlichamen de « Goede Toestand » benaderen binnen een redelijke en realistische termijn en in elk land van de Europese Unie.

Ze herhalen de sterke noodzaak om beter af te stemmen tussen het Europese waterbeleid en de overige EU-beleidsvormen inzake economie en sectoren, zoals het CAP, het beleid inzake internationaal vervoer of dat voor hernieuwbare energie. Het is van belang dat die samensmelting in de hand wordt gewerkt om de beschikbare middelen economisch zo efficiënt mogelijk te gebruiken.

De deelnemers danken Frankrijk en vooral de heer Jean LAUNAY, omdat hij in 2016 en 2017 het voorzitterschap met vastberadenheid en succes heeft waargenomen.

Het voorzitterschap van de EURO–RIOB-groep voor het komende jaar tot aan de volgende conferentie in 2018 werd van Frankrijk overgedragen aan Ierland.

De afgevaardigden bevestigden en dankten voor het voorstel van de Spaanse autoriteiten om de 16de conferentie EURO-RIOB te organiseren in Sevilla in Spanje, en dit van 17 tot 20 oktober 2018.

De afgevaardigden danken het Iers organisatiecomité voor de perfecte organisatie van deze 15de Conferentie en de Ierse Autoriteiten voor hun voortreffelijke onthaal.

GOEDGEKEURD TE DUBLIN- MALAHIDE OP 23 SEPTEMBER 2017

De Eindverklaring, de foto's en alle presentaties worden gepubliceerd op de website: www.riob.org